

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2020
Senát III

Nález:

spisová značka	I. ÚS 311/2017
populárny názov	Dovolanie - vplyv porušenia na postav. obvineného
sudca spravodajca	Martin Vernarský
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	18.02.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov
analytická právna veta	Trest uložený v rozmedzí základnej trestnej sadzby pri súčasnom nezákonnom zvýšení alebo znížení trestnej sadzby v zásade nemusí nevyhnutne ovplyvniť postavenie odsúdeného (napr. ak mu bol uložený trest v hornej polovici trestnej sadzby, pričom nezákonne bola zvýšená dolná hranica trestnej sadzby alebo opačne). Ak však dôjde k nezákonnému zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby a súčasnému uloženiu trestu výslovne v dolnej hranici takto nezákonne určenej trestnej sadzby, teda ak úmyslom súdu bolo uložiť trest v dolnej hranici trestnej sadzby, ovplyvní to postavenie odsúdeného, hoci by bol trest ukladaný v rozmedzí základnej trestnej sadzby. Takáto situácia preto vylučuje aplikáciu § 371 ods. 5 TP.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V uznaný vinným zo spáchania zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) TZ, za čo mu bol s použitím § 38 ods. 4 a § 37 písm. m) TZ uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 32 mesiacov. Okresný súd pri ukladaní trestu sťažovateľovi dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa prevažujú priťažujúce okolnosti. Preto podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona základnú výmeru trestnej sadzby za zločin marenia spravodlivosti v rozsahu 1 až 6 rokov upravil tak, že dolnú hranicu trestnej sadzby zvýšil o 1/3 rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou základnej trestnej sadzby (1/3 z 5 rokov), t. j. o 20 mesiacov, a trest odňatia slobody uložil sťažovateľovi na dolnej hranici zvýšenej dolnej hranice základnej trestnej sadzby v trvaní 32 mesiacov (1 rok a 20 mesiacov, t. j. 32 mesiacov). Krajský súd v Bratislave sa v odvolacom konaní stotožnil so závermi okresného súdu, a preto odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu zamietol. Najvyšší súd v dovolacom konaní iniciovanom sťažovateľom akceptoval námietky sťažovateľa o nesprávnom vyhodnotení pomeru poľahčujúcich a

	<p>príťažujúcich okolností okresným súdom a krajským súdom a nedôvodným zvýšením dolnej hranice základnej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona ako porušenie zákona zamýšľané ako dovolací dôvod v § 371 ods. 1 písm. i) TP. Podľa názoru najvyššieho súdu však zistené porušenie zákona nemožno v zmysle § 371 ods. 5 TP použiť ako dovolací dôvod, pretože zásadne neovplyvnilo postavenie sťažovateľa. Z uvedených dôvodov najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>V posudzovanej veci bol sťažovateľovi rozsudkom okresného súdu potvrdeným rozsudkom krajského súdu uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka a 20 mesiacov. Najvyšší súd v napadnutom uznesení akceptoval dovoláciu námietku sťažovateľa, že pri ukladaní trestu odňatia slobody došlo k porušeniu zákona nesprávnym vyhodnotením pomeru poľahčujúcich a príťažujúcich okolností a z toho dôvodu k nezákonnému zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody (z 1 roka na 1 rok a 20 mesiacov pri nezmenenej hornej hranici 6 rokov). Keďže však trest uložený sťažovateľovi je v rozmedzí základnej trestnej sadzby, zistené porušenie zákona podľa najvyššieho súdu zásadne neovplyvnilo postavenie sťažovateľa, a preto nezaložilo dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) v spojení s ods. 5 Trestného poriadku.</p> <p>Z hľadiska posúdenia možnosti namietaného porušenia sťažovateľom označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu je preto podstatné posúdenie záveru najvyššieho súdu, že zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd vo svojej judikatúre stabilne uplatňuje zásadu prednosti ústavne konformného výkladu (napr. IV. ÚS 186/07, PL. ÚS 15/98, II. ÚS 148/06), z ktorej okrem iného vyplýva, že v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb. Inak povedané, všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd (II. ÚS 148/06, IV. ÚS 186/07). Ústavný súd pri posudzovaní konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07).</p> <p>Pojem svojvôle možno aplikovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti alebo ho urobí v inom než v zákonom ustanovenom a právnom myslení či konsenzuálne akceptovanom význame alebo bez bližších nerozpoznateľných kritérií. Označené porušenie niektorej z noriem jednoduchého práva v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, mohlo byť spôsobilé zasiahnuť do označených základných práv sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd už vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil názor, že v požiadavka individualizácie trestu, t. j. primeranosti trestu k spáchanému trestnému činu, nepozná žiadne výnimky, preto v každom jednom prípade bez rozdielu musí mať súd pri rozhodovaní o treste možnosť prihliadať na jednotlivé okolnosti prípadu, ako i na pomery páchatel'a. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestom primeraným (napr. nález sp. zn. PL. ÚS 106/2011, II. ÚS 46/2015).</p> <p>Najvyšší súd odmietnutie dovolania založil na aplikácii § 371 ods. 5 Trestného poriadku, teda na závere, že zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného. Z toho vyplýva, že najvyšší súd zistil danosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Inak by</p>

totiž o výnimke podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku nebolo možné aplikácie uvažovať. Najvyšší súd takto v podstate konštatoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo založené na nesprávnom použití hmotnoprávneho ustanovenia, a to konkrétne § 38 ods. 4 Trestného zákona. Z toho konzekventne plynie, že výrok rozhodnutia o potvrdení nepodmienečného trestu odňatia slobody v rozsahu 32 mesiacov je uložením trestu na dolnej hranici trestnej sadzby zvýšenej podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona. Ak by sporná výmera trestu nebola prejavom vôle okresného súdu a krajského súdu uložiť sťažovateľovi trest na dolnej hranici trestnej sadzby, ale výsledkom úvahy všeobecných súdov, na ktorú podľa vyjadrenia najvyššieho súdu k prijatej ústavnej sťažnosti malo „vplyv aj množstvo iných faktorov (ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti opomína)“, potom by dovolací súd musel konštatovať nenaplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, v dôsledku čoho by strácalo zmysel zakladať odmietnutie dovolania sťažovateľa na výnimke podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku.

Najvyšší súd však odmietol dovolanie práve kvôli použitiu § 371 ods. 5 Trestného poriadku, a tým implicitne potvrdil vlastné chápanie individualizovaného trestu ako vymeraného práve kvôli tomu, že 32 mesiacov predstavuje dolnú hranicu trestnej sadzby. Preto argumentácia najvyššieho súdu, podľa ktorej je uložená trestná sadzba nielen výsledkom aplikácie dolnej hranice trestnej sadzby, ale aj výsledkom zohľadnenia iných faktorov, neobstojí, lebo je myšlienkovito a logicky rozporná s dôvodmi, na ktorých najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľa založil.

Ústavný súd zastáva názor, že v posudzovanom prípade najvyšší súd opomenul pri učinení svojho záveru požiadavku individualizácie trestu, keď len na základe skutočnosti, že trest bol sťažovateľovi uložený v rozmedzí základnej trestnej sadzby, považoval za preukázané, že porušenie zákona rozsudkom krajského súdu spočívajúce v nezákonnej zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby zásadne neovplyvnilo postavenie sťažovateľa.

V konkrétnych okolnostiach prípadu sťažovateľa záver najvyššieho súdu nie je s ohľadom na požiadavku individualizácie trestu akceptovateľný, keďže sťažovateľovi ukladaný trest bol práve na dolnej hranici nezákonne zvýšenej dolnej hranice trestnej sadzby. Teda v danom prípade sa aj všetky kritériá individualizácie trestu okresným súdom, resp. krajským súdom nutne zvažovali vo vzťahu k takto nezákonne zvýšenej dolnej hranici trestnej sadzby 2 rokov a 8 mesiacov, a nie vo vzťahu k základnej dolnej hranici 1 roka, čo nevyhnutne mohlo zásadne ovplyvniť postavenie sťažovateľa.

Ústavný súd preto nepovažuje za akceptovateľnú argumentáciu najvyššieho súdu v jeho vyjadrení k sťažnosti, v ktorej dôvodí primeranosťou trestu uloženého sťažovateľovi na nezákonne zvýšenej dolnej hranici trestnej sadzby, keď uvádza, že vzhľadom na odôvodnenie jeho uloženia v rozsudku krajského súdu nie je v zrejmom nepomere k závažnosti činu, k pomerom páchatel'a a účelu trestu.

Ústavný považuje za potrebné poznamenať, že trest uložený v rozmedzí základnej trestnej sadzby pri súčasnom nezákonnej zvýšení alebo znížení trestnej sadzby v zásade nemusí nevyhnutne ovplyvniť postavenie odsúdeného (napr. ak mu bol uložený trest v hornej polovici trestnej sadzby, pričom nezákonne bola zvýšená dolná hranica trestnej sadzby alebo opačne), ako opakovaně judikoval najvyšší súd vo svojej ostatnej rozhodovacej činnosti, avšak v posudzovanej veci vzhľadom na dôvody uvedené v bodoch 27 a 28 odôvodnenia tohto nálezu zjavne nejde o takýto prípad.

Pokiaľ najvyšší súd v ďalšej časti svojho vyjadrenia dôvodí primeranosť sťažovateľovi uloženého trestu tým, že okresný súd, resp. krajský súd nevyužili možnosť mimoriadneho zníženia trestu v zmysle § 39 Trestného zákona, ústavný súd zdôrazňuje, že samotné nevyužitie tohto mimoriadneho inštitútu (ktorého použitie by malo byť len výnimočné) nie je spôsobilé ústavne súladným

	<p>spôsobom odôvodniť zachovanie zásady individualizácie trestu v sťažovateľovej trestnej kauze.</p> <p>V prípade sťažovateľa nemožno bez akýchkoľvek pochybností vylúčiť, že pri individualizácii trestu v rámci základnej trestnej sadzby, a nie v rozmedzí nezákonne zvýšenej dolnej hranice trestnej sadzby by okresný súd, resp. krajský súd v odvolacom konaní uložil iný, pre sťažovateľa priaznivejší trest. Preto najvyšším súdom zistené porušenie zákona mohlo zásadným spôsobom ovplyvniť jeho postavenie. Keďže najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí uvedené skutočnosti nezohľadnil, ústavný súd konštatuje, že napadnutým uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. februára 2017 porušené boli. 2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. februára 2017 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie. 3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy konania. 4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	trest-ukladanie trestov dovolenie-dovolacie dôvody trest-odňatia slobody

Uznesenie:

spisová značka	III. ÚS 68/2020
populárny názov	Odôvodnenie väzby
sudca spravodajca	Mojmír Mamojka
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	18.02.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	V prípadoch organizovanej trestnej činnosti alebo gangov je často vysoké riziko, že zadržaný, ak by bol prepustený na slobodu, bude vyvíjať nátlak na svedkov

	<p>alebo ďalších obvinených, alebo inak mariť konanie. Odôvodnenie existencie väzobného dôvodu všeobecným rizikom vyplývajúcim z organizovanej povahy údajnej trestnej činnosti môže byť akceptované ako základ na väzobné stíhanie v počiatočných fázach konania a za určitých okolností aj na následné predĺženie väzby.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ je v súčasnosti v procesnom postavení obvineného v trestnom konaní za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ a za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) TZ. Sťažovateľ bol napadnutým uznesením špecializovaného súdu vzatý do väzby na základe návrhu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry z 29. októbra 2019, ktorý sa týkal obvineného sťažovateľa z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) TP, ako aj ďalších spoluobvinených osôb. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa z 31. októbra 2019 proti napadnutému uzneseniu špecializovaného súdu.</p> <p>Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že napadnuté uznesenia špecializovaného súdu a najvyššieho súdu sú nedostatočne odôvodnené, odôvodnenia neobsahovali konkrétne skutočnosti odôvodňujúce existenciu väzobných dôvodov vo vzťahu k jeho osobe, a sú preto nezákonné a nepreskúmateľné. Sú to len ich domnienky, ničím nepodložené obavy a podozrenia, ktoré nemôžu postačovať pre ich závery, že u sťažovateľa existujú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Tvrdí, že všeobecné súdy nepostupovali v jeho veci s osobitnou starostlivosťou, čím bolo porušené jeho právo podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z postavenia ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti vyplýva, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavnoprocesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu výlučne vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňovateľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).</p> <p>Najvyšší súd v relevantných častiach napadnutého uznesenia aj vo vzťahu k sťažovateľovi (na strane 5 a 6 opísal jeho sťažnostné námietky proti napadnutému uzneseniu a návrhu prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ktoré opakuje aj v konaní pred ústavným súdom, pozn.) na strane 42 až 51 okrem iného uviedol: „Najvyšší súd SR sa nestotožňuje s konštatovaním obvineného (sťažovateľa, pozn.) a ďalších o nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia ale naopak, toto považuje aj vzhľadom na časový horizont za vyčerpávajúce a v dostatočnom rozsahu (tak, ako to predpokladá ustanovenie § 176 ods. 2 Trestného poriadku) vysvetľujúce všetky právne i skutkové úvahy a závery sudcu pre prípravné konanie, ktoré ho viedli k rozhodnutiu. K tomu sa žiada poznamenať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov...</p> <p>Po zistení, že v preskúmvanej veci je daná aj základná materiálna podmienka pre vzatie obvinených do väzby - dôvodné podozrenie zo spáchania skutkov kladených im za vinu - podrobil Najvyšší súd SR prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica o existencii jednotlivých dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku...”</p> <p>Najvyšší súd k existencii väzobného dôvodu sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku v podstatnom uviedol, že sa «stotožnil s názorom sudcu pre prípravné konanie a priklonil sa vo svojom názore k presvedčeniu</p>

prokurátora, že dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je daný (v niektorých prípadoch nemusí byť člen zločineckej skupiny usvedčený z konkrétneho ďalšieho skutku, ktorý pre skupinu spáchal, pritom iné dôkazy môžu zreteľne a presvedčivo svedčiť o jeho príslušnosti ku skupine, jeho činnosti, či podporovaní skupiny za účelom naplnenia jej cieľov ako zločineckej skupiny). Obvinení sú obvinení zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona v bode 1... Existujú konkrétne skutočnosti odôvodňujúce reálnu obavu, že obvinení budú pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať objasňovanie skutočností závažných pre trestne stíhanie, pretože ako už bolo uvedené ich aktívna činnosť pre skupinu sa datuje až do súčasnosti...

Bolo by zároveň popretím účelu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ak by ostal bez povšimnutia tento väzobný dôvod pri štruktúrovaných skupinách, ktoré si dlhodobo budovali „medzi svojimi ľuďmi“ postavenie, zázemie, kontakty, iniciatívne získavali značné výhody aj vo vzťahoch s tretími osobami, ktoré by v prípade úplnej prirodzenej existenčnej slobody konali inak ako pod vplyvom (tlakom) zo strany obvinených, takéto sklony k ovplyvňovaniu v tomto štádiu konania, po začatí trestného stíhania, sú výrazne posilnené a nemožno ich vylúčiť. Pôsobenie takýchto skupín je v demokratickej spoločnosti neakceptovateľné a je nevyhnutné ich eliminovať na minimum (nulová tolerancia) a aj elimináciou možného kolúzneho správania môže dôjsť k nastoleniu objektívnej pravdy, od vznesenia obvinenia prešiel cca jeden mesiac a jednotlivé procesné úkony sú stále realizované a vzhľadom na časový moment štádia trestného konania je dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného konania náležitý. Napokon o veľkom vplyve tejto skupiny svedčí aj skutočnosť, že sa im podarilo preniknúť a podľa uznesenia o vznesení obvinenia vtiahnuť medzi seba aj osobu z radov stavovskej organizácie (advokáta), čo svedčí o silnom postavení tejto skupiny a možnosti preniknúť medzi rôzne skupiny ľudí.

Ide v poradi o tzv. prvotné rozhodnutie o väzbe po vznesení obvinenia od 28. októbra 2019 a v prípade, ak všetky procesné úkony už budú v budúcnosti zrealizované a bude absentovať subjekt, ktorý by mal byť konkrétnym spôsobom zo strany obvinených ovplyvňovaný, nebude prítomný dôvod kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.».

Nadväzujúc na už uvedené, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nevykazuje znaky nezákonnosti a nespreskúmateľnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou a zo záverov, ku ktorým najvyšší súd dospel pri posudzovaní podmienok väzby sťažovateľa, nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je tak v súlade s ústavnoprávnymi požiadavkami, ktoré obmedzujú zákonnú možnosť a zákonné predpoklady pozbavenia osobnej slobody v rozsahu ústavných princípov vyjadrených v čl. 17 ústavy.

Ústavný súd pripomína, že v prípadoch namietajúcich porušenie základného práva na osobnú slobodu je obzvlášť zdržanlivý. Ústavný súd musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Jeho úlohou ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02). Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV.

	<p>ÚS 83/03), čo sa aj stalo.</p> <p>Ústavný súd vníma námietky sťažovateľa v bode 5, zároveň však poukazuje na časť odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal existenciou väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku pri tzv. „štruktúrovaných skupinách“ (pozri stranu 48).</p> <p>Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva judikoval, že v prípadoch organizovanej trestnej činnosti alebo gangov je často vysoké riziko, že zadržaný, ak by bol prepustený na slobodu, bude vyvíjať nátlak na svedkov alebo ďalších obvinených, alebo inak mariť konanie (rozsudok vo veci Štvrtecký proti Slovensku z 5. 6. 2018, sťažnosť č. 55844/12, bod 61; tiež rozsudok Podeschi proti San Marínu z 13. 4. 2017, sťažnosť č. 66357/14, bod 149). Odôvodnenie existencie väzobného dôvodu všeobecným rizikom vyplývajúcim z organizovanej povahy údajnej trestnej činnosti môže byť akceptované ako základ na väzobné stíhanie v počiatočných fázach konania (rozsudok Górski proti Poľsku zo 4. 10. 2005, sťažnosť č. 28904/02, bod 58) a za určitých okolností aj na následné predĺženie väzby (rozsudok Celejewski proti Poľsku zo 4. 5. 2006, sťažnosť č. 17584/04, bod 37).</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť odmieta.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>Európsky súd pre ľudské práva: Štvrtecký proti Slovensku z 5. 6. 2018, sťažnosť č. 55844/12; Podeschi proti San Marínu z 13. 4. 2017, sťažnosť č. 66357/14; Górski proti Poľsku zo 4. 10. 2005, sťažnosť č. 28904/02; Celejewski proti Poľsku zo 4. 5. 2006, sťažnosť č. 17584/04</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	väzba-dôvody väzby väzba-vzatie do väzby väzba-väzba v prípravnom konaní práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu väzba-preskúmanie väzobných dôvodov práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu trestné stíhanie

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.